

የኔልሰን ሮቢሊላ ማንዴላ አጭር የህይወት ታሪክ

ሮቢሊላ ማንዴላ የተወለዱት ፣ ትራንስኬ በተባለው የደቡብ አፍሪካ ከተማ ጁላይ 18 ቀን 1918 ዓ.ም ነው። ኔልሰን የሚለውን ስማቸውን ያገኙት ከጊዜ በኋላ ከአንድ አስተማሪያቸው እንደሆነ የህይወት ታሪካቸው ያስረዳል። በተወለዱበት አካባቢ ባለው ቲምቡ ጎሳም በአካባቢው ስው “ማዲባ” በሚል ስም ይጠራሉ።

አባታቸው ፣ ማንደላ የ 9 ዓመት ልጅ ሳሉ ነው የሞቱት። ማንዴላ 23 ዓመት ሲሞላቸው በጎሳው ደንብ መሰረት የሚመጣላቸውን ሚስት ላለማግባት ሲሉ ያደጉበትን ከተማ ትተው ወደ ጆሃንስበርግ ሄዱ።

በ 25 ዓመታቸው የኒቨርሲቲ በመግባት ማንዴላ በፎርት ሃሬ የኒቨርሲቲ እና በዊትዋተርስራንድ የኒቨርሲቲ ተምረው በ1942 በህግ ተመርቀዋል። በተመረቁ በሁለተኛው ዓመት የመጀመሪያ ሚስታቸው የሆኑትን ኤቪሊን ማሲ በመግባት አራት ልጆችን አፈሩ። በ1958 እስከተለያዩበት ቀን ድረስ አብረው ቆይተዋል። ከዚያ ፊታቸውን ወደ ትግሉ በማዞር የአፍሪካ ናሽናል ኮንግረስ በተባለው ፓርቲ ውስጥ ንቁ ተሳታፊ መሆን ጀመሩ። በ1952 ማንዴላ የፓርቲው ምክትል ፕሬዚዳንት በመሆን የአፓርታይድ ሥርዓትን በጽኑ መታገል ጀመሩ። በ1956 ማንዴላ በአገር ክህደት ወንጀል በጊዜው በነበረው የነጮች መንግስት ተከሰሱ- ክሱ እምስት ዓመት ያህል በክርክር ከቆየ በኋላ ማንዴላ በክርክሩ አሸነፉ።

በማርች ወር 1960 ዓ.ም፣ ቫርፕቪል በተሰኘችው ከተማ ፣ ጸረ አፓርታይድ ሰላማዊ ሰልፍ በማድረግ ላይ ከነበሩት ጥቁር ሰልፊዎች መካከል 69 ያህሉን ፖሊሶች ተኩሰው በመግደላቸው ብጥብጡ ከፍ ያለ ደረጃ ደረሰ። የወቅቱ መንግስት የአስቸኳይ ጊዜ አዋጅ በማወጅ እንቅስቃሴ ሲከለክል እንደማንዴላ በበኩላቸው ሰላማዊ ትግል እንደማያዋግ በማመን ልዩ የጦር ሃይል አደራጁ። ማንዴላም የጦሩ የበላይ አዛዥ በመሆኑ እርዳታ ፍለጋ ወደሌሎች አገራት ጉዞ ማድረግ ጀመሩ።

ከውጭ አገር ሲመለሱ እዚያ ደቡብ አፍሪካ ላይ ተያዙና እምስት ዓመት እስር ተፈረደባቸው። በ1963 እንደገና ማንዴላና ሌሎች የ ኤ. ኤን. ሲ. መሪዎች መንግስትን በሃይል ለመገልበጥ የሚል ክስ ተከፈተባቸውና ፍርድ ቤት ቀረቡ። ከዚያም ማንዴላ ዕድሜ ይፍታህ ተፈረደባቸውና ሮቢን ደሴት ያለ እስር ቤት ተላኩ። ማንዴላ ከሮቢን ደሴት ሌላ በተዘዋወሩባቸው ተጨማሪ እስር ቤቶች በጠቅላላ 27 ዓመት በ እስር ሲቆዩ ፣ በመላው ዓለም የነጻነት ምሳሌ ተደረገው ተወሰዱ - ዝናቸውም እየሰፋ መጣ።

በ1990 ዓ.ም የደቡብ አፍሪካ የነጮች መንግስት በተደረገበት ዓለም አቀፍ ጫና ማንዴላን ከ እስር ፈታቸው። ኤ. ኤን. ሲ. የተባለው ድርጅታቸውም እንዲንቀሳቀስ ተፈቀደለት - ማንዴላም ተመልሰው ሊቀመንበር ሆኑ።

ማንዴላና የዚያን ጊዜው የደቡብ አፍሪካ ፕሬዚዳንት ኤፍ ደብሊው ደ ክላርክ በጋራ የዓለም የሰላም የኖቤል ሽልማት ተሸለሙ። ይህም የሆነው ጥቁሩ ማንዴላና ነጩ ደ ክላርክ የአፓርታይድ ሥርዓትን ለማጥፋት ቁርጠኛ ስምምነት በማድረጋቸው ነበር።

በ1994 ደቡብ አፍሪካ የመጀመሪያውን ነጻ ምርጫ አደረገችና ማንዴላ የአገሪቷ የመጀመሪያ ጥቁር ፕሬዚዳንት ሆኑ። በ1998 ማንዴላ ለሶስተኛ ጊዜ ትዳር በመያዝ ከግራሻ ሚሼል ጋር ተጣመሩ። በ1997 ከ ኤ. ኤን. ሲ. ሊቀመንበርነት ለቀቁ። በ1999 ደግሞ ፕሬዚዳንትነት በቃኝ አሉ። በ2004 ዓ.ም ማንዴላ ከፖሊቲካው ራሳቸውን አራቁና ጡረታ መውጣታቸውን አስታወቁ። እንዲያውም ያን ጊዜ “ለማውቃችሁ ሁሉ እኔ እደውልላችኋለሁ እንጂ እናንተ እንዳትደውልሉኝ” ማለታቸው ይነገርላቸዋል። ጡረታ በወጡ በዓመቱ ትልቁ ወንድ ልጃቸው ማካቶ ማንዴላ መሞቱ ልባቸውን በሃዘን ሰበረው። በተለይ አሟሟቱ በ ኤች አይ ቪ ስለነበር፣ ማንዴላ ያንን ምክንያት አድርገው ደቡብ አፍሪካውያን ከ ኤድስ ቫይረስ እንዲጠቁና እንደማንኛውም በሽታ ቶሎ እንዲታከሙ ጥሩ አቀረቡ። ከዚያ ወዲህ ግን በበጎ አድራጎት ሥራ ሲሳተፉ ቆይተዋል። በ2010 ደቡብ አፍሪካ የዓለም ዋንጫን እንድታዘጋጅ ትልቅ ጥረት ያደረጉትን ማንዴላ ነበሩ። በመዝጊያው በዓል ላይም በመገኘት ለውድድሩ ድምቀት

ሰጥተዋል። ዕድሜያቸው እየገፋም በመሄዱ 91 ዓመት ከሞላቸው ጊዜ በኋላ፣ በተለይም ከጃንዋሪ 2011 ጀምሮ ግን ባደረባቸው የስንባ ምች እየተስቃዩ በተደጋጋሚ ሆስፒታል ሲገቡና ሲወጡ ቆይተዋል።

ኔልሰን ማንዴል በግል ህይወታቸው ሳቂታና ተጫዋች መሆናቸው ይነገርላቸዋል። ፈግግታቸው ከማንም ልብ ሰርስሮ የሚገባ ነው። በሚገርም ሁኔታ 27 ዓመት በእስር በመቆየታቸው ምንም የሚሰማቸው ምሬት እንደሌለ ሁልጊዜ ይናገሩ ነበር። ደቡብ አፍሪካም ለክብራቸው በገንዘቧ ላይ ፎታቸውን ከ2012 ዓ.ም ጀምሮ ማተም ጀምራለች። ኔልሰን ሮህሊላ ማንዴላ በተወለዱ በ95 ዓመታቸው ፣ ኅዳር 26 ቀን 2006 (ዲሴምበር 5 ቀን 2013) በወዳጅ ዘመድና ቤተሰብ ተከበው አረፉ። ማንዴላ ዛሬ በህይወት የሉም፣ በለንደን አደባባይ ሃውልታቸው፣ በሁሉም ሰው ህሊና ደግሞ ታላቅ ስብዕናቸው ለዘላለም ይኖራል።